

het museum, en wel vage, woeste en virtuose Spielereien van een schilder D. Ocker, die het telkens over een anderen boeg gooit, nu eens Rembrandt, dan Thys Maris pasticheert, maar nergens overtuigd en zuiver genoeg blijkt om geduld te worden in een museum waarnaar dan toch vreemdelingen ter kennismaking met de moderne hollandsche schilderkunst zijn te verwijzen. Ik vraag mij af wat er aan deze goedkoope symboliek, die zich (ofschoon niet ontbloot van bekwaamheid in het technische) tot in het kinderachtige op de ouden inspireert, en die de truc in de plaats stelt van de doorleefde expressie, wat er aan deze spiritistische kladderij is, dat naast zelfs de geringste schets van Breitner een plaats verdient.

Ik zal niet in bijzonderheden treden aangaande de andere werken van jongeren, hier m.i. met miskennis van de roeping eener dergelijke instelling klakkeloos opgehangen. Men kan in velen hunner zekere veelbelovende eigenschappen gaarne erkennen en desniettemin hun vertegenwoordiging hier voorbarig achten. Het komt mij voor dat bij het vormen van deze collectie werkelijk wel wat te veel aan het toeval is overgelaten, en dat men te blij is met aanwinsten quand-même. Wel wil het ongeluk dat dit museum in een vroege misstap van Haverman, een vergissing van Kamerlingh Onnes, en nu weer in twee griezelige nageboortes van de Vierjaarlijksche (de dame van Gerard Muller en de zoete jongen van Phillipott) eenige zeer omvangrijke hebbedingen bezit, die moeilijk in een hoekje te duwen zijn, maar er is toch nog genoeg goeds om te veroorloven het een iets beter figuur te doen maken.

Het stelsel, dat er den laatsten tijd gevolgd is bij het completeeren is in beginsel zoo sympathiek, dat het bijna gevaarlijk is deze dingen te zeggen, ik zou dan ook niet graag misverstaan worden en wil gaarne hulde brengen aan het initiatief van hen die gezorgd hebben dat eenige belangrijke werken van jongeren een plaats vonden in dit Amsterdamsch museum van moderne kunst.

Niet anders dan toe te juichen is het feit, dat een zeer goede keuze uit het werk van Jan Sluyters hier doet kennis maken met het krachtigste dat onze moderne schilderkunst opleverde; de fijne van Beevers zal ieder hier gaarne verwelkomen, dat van Tjipke Visser hier eenige beeldjes zijn ondergebracht doet weldadig aan (waar blijven Mendes da Costa en Zijl?) een vroeger werk van Piet Mondriaan is hier zeer op zijn plaats, en het oude damesportret van Spoor verdient de onderscheiding evenzeer. Maar over het geheel is men te allemansvrindelijk te werk gegaan bij het toelaten van jongeren en provinciale celebriteiten in dezen kring.

Het is toch stellig geen persoonlijke en tijdelijke opvatting, die den eisch zou stellen dat de straks genoemde schildering van Derkinderen, de beide forsche van Looy's, enkele verspreide Witsens, van hun mediocre omgeving werden verlost, en als een overzichtelijk geheel geplaatst. Perioden zooveel mogelijk bij elkaar gehouden, rekenschap gevend van den tijd en de opvatting bij het ontstaan, dat is dunkt mij bij groote tentoonstellingen en in musea de eerste eisch. Door daaraan te voldoen kan men nooit zoo heel ver misgaan. Er zijn scherp af te scheiden kleuropvattingen aan te wijzen, juist bij onze moderne kunst der laatste tientallen jaren. Men zie eens hoeveel beter het portret van Dr. Muller door Toorop tot zijn recht komt, nu het tusschen de Sluytersen hangt, dan vroeger, toen men het te zien kreeg na het doordwalen van zaaltjes met allerlei werk van twee perioden vroeger. Hoe is het mogelijk, vraag ik mij af, dat hier en daar zulke goede grepen zijn gedaan, terwijl het geheel zoo bij uitstek onplezierig is van schikking?

Het Museum moge door het terugnemen der bruikleenen van Eeghen een onherstelbaar verlies hebben geleden, aanwinsten van inferieuren aard doen er toch nog meer kwaad aan, en er staan toch nog genoeg completeerende nieuwe bezittingen tegenover om een respectabel geheel te vormen. De Ga-